

Florentinitis

KULTURHISTORIE: Ivan Z. Sørensen har skrevet 17 små historier fra Firenze med skæve vinkler, overraskende nedslag og stor fascination.

Af Jørgen Johansen

Hvornår begyndte apostlene på de florentinske nadverbilleder at spise med gaffel? Hvordan kan det være, at der er så voldsomt mange Mariabilleder i små nicher på Firenzes gadehjørner og husgavle? Hvad er forbindelsen mellem dominikanermunken og bods prædikanten Savonarola og Søren Kierkegaard? Hvad var det, der gjorde videnskabsmanden Niels Stensen til katolik?

Det er nogle af de spørgsmål, Ivan Z. Sørensens »Små historier fra Firenze« giver svar på. Ivan Z. Sørensen, der i perioden 1997-2003 arbejdede som dansk lektor ved Firenzes Universitet, har skrevet 17 grundige kapitler, som fint føjer sig til den omfattende litteratur, der i forvejen findes om byen ved floden Arno og ikke mindst om byens kulturhistoriske betydning.

Med kniv og gaffel

Med betegnelsen »små historier« henviser forfatteren til den historiske metode, som kaldes »mikrohistorie«, og som i hvert tilfælde har været en inspiration undervejs. Hvor Ivan Z. Sørensens ekskursioner i Firenzes brogede udbud af billeder og beretninger fungerer allerbedst bidrager de fascinerende til et mere nuanceret signalement af den norditalienske by som kulturhistorisk knudepunkt med renæssancen som det absolutte trumfkort.

I kapitlet »Den sidste nadver - med kniv og gaffel« får vi både brudstykker af gaflens historie, interessante og nærende lokale retter hos den kvindelige maler Plautilla Nelli, der som abbedisse måtte tænke på sine nonners ernæring, og masser af kunsthistoriske detaljer. Kapitlet »Madonna, pest og Helvedes pinsler« kaster et interessant sidelys på kirkens kamp mod kætterne og på pestens Firenze, i »Artemisias hævn« tegnes et tankevækkende portræt af en kvindelig kunstner fra 1600-tallet, og »Lille kærlighedshistorie anno 1445« kortlægger en retssag om bigami med alt hvad den fortæller om samfundsforhold og klasseinteresser.

De fleste af Ivan Z. Sørensens små historier kredser om renæssancens Firenze med Leonardo da Vinci, Michelangelo, Ghirlandaio og alle de andre som rollehavere, men han foretager også afstikkere til andre tider og kigger for eksempel nærmere på »Romantikerne i Firenze« eller futuristernes café Giubbe Rosse, hvor også den kvindelige amerikanske lyriker Mina Loy holdt til.

Med sine skæve vinkler og overraskende punktnedslag bidrager »Små historier fra Firenze« både nuanceret og stimulerende til den såkaldte florentinitis, betegnelsen for en uhjælpelig fascination og betagelse af byen ved Arno.

IVAN Z. SØRENSEN: Små historier fra Firenze – om kunst og kultur. 272 sider, 250 kr. Tiderne Skifter.